

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації

Лі Хунмей

**«Формування готовності студентів факультетів мистецтв до творчої
музично-виконавської діяльності в умовах інтегрованого навчання»,
поданої на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії
зі спеціальності 014 Середня освіта (музичне мистецтво)**

**Актуальність теми дослідження та її зв'язок з науковими планами,
програмами, темами.**

В умовах демократизації суспільних процесів в Україні та в світі особливо гостро постає питання підготовки конкурентоспроможних фахівців у різних ланках мистецької освіти, здатних до вільного самовизначення в майбутній професії. Зростає потреба суспільства у висококваліфікованих кадрах з високим рівнем професіоналізму, творчої активності, гнучкості та адаптивності, здатних забезпечувати якість навчання в нових соціально-економічних умовах. За цих умов все більш затребуваними стають фахівці мистецького спрямування, які виявляють спроможність не тільки до репродуктивної діяльності, але й демонструють готовність до організації творчого освітнього процесу на основі синтезу мистецтв в системі поліінтегрованої мистецької освіти. Це створює підґрунтя для впровадження в зміст фахової підготовки студентів факультетів мистецтв інтегративного підходу, який спрямований на поглиблене розуміння музичного мистецтва як цілісного феномену культури та сприяє подоланню розпорошеності мистецьких знань за принципом взаємозв'язку та взаємозумовленості.

У зв'язку з викладеними позиціями, дисертаційну роботу Лі Хунмей, яка присвячена проблемі формування готовності студентів факультетів мистецтв до творчої музично-виконавської діяльності в умовах інтегрованого навчання вважаємо **актуальною** для розв'язання сучасних проблем вищої мистецької освіти, а вибір теми дослідження є цілком *доцільним, виправданим та своєчасним.*

**Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та
рекомендацій, їх достовірність та наукова новизна**

Дисертаційна робота Лі Хунмей містить нове вирішення означеної проблеми, що підтверджено розробленою та експериментально перевіреною методикою формування готовності студентів факультетів мистецтв до творчої музично-виконавської діяльності в умовах інтегрованого навчання. Детальне опрацювання представленого наукового доробку дозволило відзначити якісне структурування роботи, грамотне визначення наукового апарату, цілісність, фундаментальність і логіку викладу основних теоретико-методологічних та практично-методичних положень.

Структура та зміст дисертації, її завершеність і відповідність встановленим вимогам щодо оформлення

У вступі обґрунтовано актуальність обраної теми, розкрито ступінь розробленості проблеми, науково коректно сформульовано мету, яка корелює з темою та конкретизується у завданнях, окреслено об'єкт та предмет роботи, розкрито теоретико-методологічні засади, визначено методи дослідження, конкретизовано його наукову новизну, теоретичне й практичне значення, подано відомості про апробацію і впровадження результатів роботи, схарактеризовано її структуру і обсяг.

У *першому* розділі здійснено аналіз сучасного стану розробленості проблеми готовності студентів факультетів мистецтв до творчої музично-виконавської діяльності в умовах інтегрованого навчання. Висвітлено погляди сучасних вітчизняних та зарубіжних науковців щодо досліджуваного феномена крізь призму дотичних до поняття «готовність» таких понять як: «професійна готовність» і «готовність до праці», тобто готовність до відповідного виду професійної діяльності в контексті окресленої проблеми, а саме: «готовність до педагогічної діяльності», «готовність до музично-педагогічної діяльності», «готовність до музично-виконавської діяльності».

У дисертаційному дослідженні авторка надає власне визначення поняттю *«готовність студентів факультетів мистецтв до творчої музично-виконавської діяльності»*, визначаючи його як складне особистісне утворення, що включає комплекс знань та вмінь (музично-теоретичних, музично-виконавських, художньо-інтерпретаційних), творчо-особистісних якостей (емоційність, емпатійність, креативність, комунікативність, рефлексивність) та досвіду їх використання в практичній музично-виконавській діяльності через інтеграцію мистецьких знань, яка відображає поліфонічний художній образ світу музичного мистецтва.

Компонентна структура готовності студентів факультетів мистецтв до творчої музично-виконавської діяльності подана в дослідженні Лі Хунмей в єдності мотиваційно-ціннісного, інформаційно-пізнавального, рефлексивно-оцінювального та творчо-продуктивного компонентів, яким надано сутнісні характеристики. Зокрема, *мотиваційно-ціннісний* компонент визначає стійкий інтерес студентів до музичного виконавства, сформованість ціннісного ставлення до музично-виконавської діяльності, прагнення до впровадження мистецьких цінностей в учнівське середовище; *інформаційно-пізнавальний* – передбачає наявність у студентів цілісної системи інтегративних знань про музичне мистецтво, сформованість потреби до реалізації набутих мистецьких знань у процесі музично-виконавської діяльності; *рефлексивно-оцінювальний* компонент представлений важливими творчо-особистісними якостями як здатність до самооцінки, самоаналізу, саморефлексії та є чинником професійного зростання особистості й *творчо-продуктивний* компонент спрямований на виявлення творчої індивідуальності студента в інтерпретаційному процесі для репрезентації відомих художніх образів або створення власного музичного продукту з метою творчого перетворення усталених стереотипів.

У *другому* розділі роботи дисертанткою представлено організаційно-методичні засади формування досліджуваного феномена. У зв'язку з цим, в роботі обґрунтовані *методологічні підходи* (інтегративний, аксіологічний, креативний та праксеологічний) та розкриті *принципи* формування готовності студентів факультетів мистецтв до творчої музично-виконавської діяльності в умовах інтегрованого навчання (ціннісної спрямованості музично-виконавської підготовки; міждисциплінарності; діалогічної взаємодії та рефлексивності).

Наведені підходи та принципи логічно доповнюються обґрунтованими *педагогічними умовами*, а саме: активізація здатності студентів до творчої діалогічної взаємодії у процесі ціннісного осмислення музично-виконавської діяльності; оволодіння студентами інтегрованою системою мистецьких знань із застосуванням мультимедійних засобів навчання; створення сприятливого музично-творчого середовища для саморозвитку особистості та її самоактуалізації в музично-виконавській творчості.

Заслугове на схвалення представлена *методична модель* формування готовності студентів факультетів мистецтв до творчої музично-виконавської діяльності в умовах інтегрованого навчання, яка від мети дослідження до формування означеного феномена представляє повний технологічний цикл.

У *третьому* розділі роботи дисертанткою здійснено дослідно-експериментальну роботу щодо окресленого феномена, де представлено констатувальний, контрольний та формувальний етапи експерименту. Педагогічна діагностика досліджуваного феномена здійснювалася на підставі визначених *критеріїв* та їх *показників* за допомогою діагностичних методик. Також було визначено *рівні* сформованості (високий, середній та низький) готовності студентів факультетів мистецтв до творчої музично-виконавської діяльності, яким було надано якісні та кількісні характеристики. Отримані результати констатувального експерименту засвідчили про переважання низького рівня готовності студентів факультетів мистецтв до творчої музично-виконавської діяльності над високим та середнім рівнями.

Це спонукало дисертантку до розробки поетапної методики формування готовності студентів факультетів мистецтв до творчої музично-виконавської діяльності в умовах інтегрованого навчання, яка здійснювалася в *три етапи* (мотиваційно-спонукальний, аналітично-оцінний та творчо-продуктивний), на кожному з яких було застосовано доцільні методи. На особливе схвалення заслугове варіативне застосування методичного інструментарію на різних етапах розробленої методики: методи розвитку інтересу до музично-виконавської діяльності, методи творчо-особистісної взаємодії, методи керування музичною інформацією, методи усвідомлення особистісного смислу, методи саморефлексії, сучасні мультимедійні методи та ін.

Робота логічно структурована відповідно до поставлених завдань дослідження і сформульованих висновків, має широку джерельну базу, яка висвітлює ґрунтовність вивчення проблеми та доцільність запропонованих шляхів її вирішення, що свідчить про належний рівень обґрунтованості представлених наукових положень дисертації.

Переконали дані експериментального дослідження, підтверджені методами математичної статистики, довели ефективність авторської методики формування готовності студентів факультетів мистецтв до творчої музично-виконавської діяльності в умовах інтегрованого навчання. Мета дослідження досягнута, завдання виконані, що підтверджують висновки дисертації. Усі отримані автором результати є новими, достовірними та належно обґрунтованими і повною мірою відображені у публікаціях автора у фахових виданнях.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що *вперше*:

- здійснено цілісний науковий аналіз проблеми формування готовності студентів факультетів мистецтв до творчої музично-виконавської діяльності на засадах визначених наукових підходів (інтегративного, аксіологічного, креативного та праксеологічного) та принципів (ціннісної спрямованості музично-виконавської підготовки; міждисциплінарності; діалогічної взаємодії та рефлексивності);

- виокремлено поняття «готовність студентів факультетів мистецтв до творчої музично-виконавської діяльності», якому надається авторське визначення; конкретизовано компонентну структуру, критерії та показники сформованості даного особистісного утворення, а також охарактеризовано високий, середній та низький рівні його сформованості;

- розроблено авторську поетапну методику формування готовності студентів факультетів мистецтв до творчої музично-виконавської діяльності в умовах інтегрованого навчання;

- удосконалено наукові уявлення щодо сутності поняття «готовності студентів до творчої музично-виконавської діяльності» у змісті музично-виконавської підготовки студентів факультетів мистецтв;

- подальшого розвитку набули форми, методи і засоби формування готовності студентів до творчої музично-виконавської діяльності в умовах інтегрованого навчання.

Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що викладені в ньому теоретико-методичні положення та практичні результати можуть скласти основу для оновлення робочих навчальних програм та спецкурсів із фахових дисциплін, зокрема: «Основний музичний інструмент» (фортепіано), «Концертмейстерський клас», «Теорія та методика музичного навчання», «Теорія музичної освіти», «Психологія музичної діяльності», на заняттях з педагогічної (виробничої) практики, а також при укладанні навчально-методичних посібників і методичних рекомендацій для студентів факультетів мистецтв університетів з метою удосконалення їх музично-виконавської підготовки як методологічного базису всього процесу музичного навчання в системі мистецької освіти всіх рівнів.

Текст дисертації викладено доступною мовою, сучасним науковим стилем з критичним аналізом та висновками. Основні положення та висновки дисертації отримані автором самостійно.

Результати дослідження достатньо апробовано на конференціях різних рівнів. Висновки та результати повною мірою відображено у 5 публікаціях, з яких: 2 статті у фахових періодичних виданнях України з педагогіки, 1 стаття в зарубіжному періодичному виданні, 2 – праці апробаційного характеру у збірниках матеріалів міжнародних науково-практичних конференцій.

Висновок. На підставі викладеного вважаємо, що дисертаційне дослідження Лі Хунмей на тему: «Формування готовності студентів факультетів мистецтв до творчої музично-виконавської діяльності в умовах інтегрованого навчання» є цілісним завершеним самостійним дослідженням, яке за своїм науково-теоретичним рівнем, новизною у постановці та вирішенні досліджуваної проблеми, аргументованістю теоретичних положень, висновків та практичним значенням відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 і може бути подане до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді зі спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Рецензент:

кандидат педагогічних наук, професор,
професор кафедри фортепіанного виконавства
та педагогіки мистецтва факультету мистецтв
імені Анатолія Авдієвського
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова

Ірина ГЛАЗУНОВА

Зав. канцелярією Українського державного
університету імені Михайла Драгоманова

2025 р.